

שיעור יומי ליום ראשון כ"ג מרחשון ושנים מקרא ואחד תרגום - כו - פרשת תולדות לה

(לב) וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ הִנֵּה אֲנֹכִי הוֹלֵךְ לְמוֹת וְלִמְהֵרָה  
לִי בְכֹרָה:  
לב ואמר עשו הנה אני הולך למות ולמה  
דגן לי בכריתא:

רש"י «הנה אני הולך למות» (מתנודדת והולכת היא הכורה, שלא תהא כל עת העבודה בכורות כי שבט לוי יטל אותה, ועוד) אמר  
עשו: 'מה טיבה של עבודה זו?' אמר לו: 'כמה אזהרות ועונשין ומיתות תלויין בה', כמותה ששנינו:  
(סנהדרין טו) 'אלו הן שבמיתה: שתויי יין ופרועי ראש', אמר: 'אני הולך למות על ידה, אם בן מה חפץ לי  
בה'?

(לג) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הַשְּׁבֹעָה לִי בַיּוֹם וַיִּשְׁבַּע לוֹ וַיִּמָּכֶר  
אֶת־בְּכוֹרְתוֹ לְיַעֲקֹב:  
לג ואמר יעקב קים לי כיום וישבע לו וימכר  
ותבין את בכריתה ליעקב:

(לד) וַיַּעֲקֹב נָתַן לַעֲשׂוֹ לַחֵם וְגִזִּיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכֵל  
וַיִּשֶׁת וַיִּקֶּם וַיִּלְךָ וַיִּבֹז עֲשׂוֹ אֶת־הַבְּכוֹרָה:  
רש"י «ויבז עשו» העיד הכתוב על רשעו, שבזה עבודתו של מקום.

כו (א) וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הָרָעַב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר  
הָיָה בַיּוֹם אַבְרָהָם וַיִּלְךָ יִצְחָק אֶל־אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ־  
פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה:  
א ויהוה כפא בארעא בר מכפנא קדמא די  
הנה בימי אברהם ואזל יצחק לנת  
אבימלך מלכא דפלשתאי לגרר:

(ב) וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר אֶל־תֵּרֵד מִצְרַיִם שְׂכָן  
בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר אָמַר אֲלֶיךָ:  
ב ואתגלי לה יי ואמר לא תחזות למצרים  
שרי בארעא די אימר לך:

פירוש אשל אברהם - הרב אלאשוילי

בכורה" תורה לג  
(לד) וַיִּבֹז עֲשׂוֹ - העיד הכתוב על  
רשעו - ולא עשה בן רק מחמת רעבון  
יהי ויהי, שאם לא בן, מאחר שהיה  
שבוע היה לו להתקרט, והכתוב אומר  
שגם לאחר ש"ויאכל וישת" לא  
התקרט, אלא "ויבז עשו את הבכורה"  
(ע"פ דב טו). וזה גור אריה" כתב, שפיון  
שבזיון הוא בלב, מנין לנו שבזה? אלא  
ודאי הכתוב העיד ברוח הקדש מה  
שהיה בלבו.  
שבזה עבודתו של מקום - ראה גם  
רש"י ברא פתרא טו, ב: "ובזה את  
העבודה שהיתה בכורות". כלומר,  
לא שבזה "את הבכורה" עצמה, אלא  
את העבודה שבבכורה, כי בזוי  
הבכורה מצד עצמה, אין בו ענין של  
רשעות, מה שאין כן אם מבזה  
עבודתו של מקום שבבכורה. תורה לה

(שמעל שלשים יום). להעיר,  
שבבכריתא שם הסדר הוא: "פרועי  
ראש ושתויי יין", ורש"י כתב: "שתויי  
יין ופרועי ראש". ובטעם הדבר נראה  
לומר, מפני שמיתה מפורשת בתורה  
רק בשתויי יין, ואילו פרועי ראש  
לומדים משתויי יין, כמבואר שם  
בגמרא.  
אמר: אני "הולך למות" על ידה -  
שהרי עשו היה "איש שעיר", ובדאי  
הלך פרוע ראש כפאה ל"איש שדה",  
וכן ודאי היה שותה יין, כמפורש  
בפסוק הבא "ויאכל וישת", ואם בן  
יכול בקלות לבא לידי מיתה בעבודת  
הקרבנות. ואין לפרש כפשוטו שהוא  
הולך למות עכשיו, שהרי היה רק ענין  
ורעב, ולא שנטה למות.  
אם בן מה חפץ לי בה - וזהו פונת  
דבריו באמרו: "ולמה זה לי

למכור, כדן מי שמוחל על כבודו  
שבכודו מחול. תורה לב  
(לב) הנה אני הולך למות -  
(מתנודדת והולכת היא הכורה,  
שלא תהא כל עת העבודה בכורות  
- לפירוש זה: "אנכי" מוסב על הבכורה,  
ו"למות" על ביטול העבודה בה.  
כי שבט לוי יטל אותה - לאחר חטא  
העגל. ראה במדבר ח, יז וברש"י שם.  
ועוד) - בכמה פתבירי וכן בדפוס  
ראשון כל הקטע הזה אינו, וגם  
במפרשי רש"י אינו נזכר.  
אמר עשו: מה טיבה של עבודה זו?  
אמר לו: כמה אזהרות ועונשין  
ומיתות תלויין בה, כמותה ששנינו -  
בכריתא, סנהדרין כב, ב.  
"אלו הן שבמיתה, שתויי  
יין ופרועי ראש" - שנכנסו לעבוד  
במקדש שתויי יין או בשער פרוע